

СТРАТЕГИЯ ЗА РАБОТА С ДЕЦА И МЛАДЕЖИ (2025 – 2030 г.)

1. Въведение и контекст

- **Мисия и визия:**

В своята досегашна дейност Сдружение „Център за образователни програми и социални инициативи“ /ЦОПСИ/ винаги е поставял като централна тема за интервенция децата и техните родители /ако имат такива/. Ние сме уверени, че с общи усилия на всички заинтересовани страни можем да направим живота на децата от област Ямбол по-добър и да осигурим тяхното пълноценно личностно развитие и бъдеща житейска реализация.

- **Текущ контекст:**

В България, с все още неработещи добре форми на демократично управление, най-застрашена част от населението се оказаха децата (навсякъде имаме предвид лица до 18 години). Това важи в още по-голяма степен за деца от гранични региони какъвто е Ямболския, който все още остава по-изостанал в своето икономическо, социално и културно развитие в сравнение с централните части на България.

По данни на НСИ в област Ямбол живеят общо 16 685 деца. Голяма част от тези деца принадлежат към различни уязвими групи, като липсва пълна и всеобхватна статистика за точната им бройка. От официалната информация и от работа на терен от много години може да посочим, че около 40 % от децата на област Ямбол продължават да растат в демодирания и неефективна семейна и социална среда, която препяства тяхното пълноценно личностно развитие.

- **Целеви групи:**

Тази Стратегия визира бъдещата работа на сдружение ЦОПСИ със следните целеви групи:

- Социално слаби семейства;
- Деца със специални образователни потребности /СОП/;
- Малцинства, включително деца от ромски произход;
- Емигранти и мигранти;
- Деца без родители или от семейства с един родител.

2. Основни принципи на работа

- **Висш интерес на детето:** Всички действия се ръководят от правото на детето на закрила и развитие.
- **Детско участие:** Децата не са само пасивни получатели на грижа, а активно участват в процеса на вземане на решения.

- **Равнопоставеност и недискриминация:** Осигуряване на равен достъп за всяко дете, независимо от етнос, пол, увреждане или социален статус.
- **Поверителност и лични данни:** Спазване на Общ регламент относно защитата на данните /GDPR/ и Закона за закрила на детето по отношение на снимки, лични истории и данни.

3. Основни направления на дейността

- **Направление 1: Образование и развитие на умения** - организиране на обучения, менторство, творчески ателиета.
- **Направление 2: Социално-емоционална подкрепа** - работа с психолози, логопеди и други специалисти; изграждане на увереност и личностни умения; превенция на тормоза и други форми на насилие.
- **Направление 3: Работа със семейството и общността** - консултиране на родители, обучителни семинари, премахване на стигмата, информационни и застъпнически кампании.

4. Методология и подходи

- **Интерактивни методи:** Неформално образование, учене чрез преживяване, игрови модели.
- **Индивидуален подход:** Оценка на нуждите на всяко дете и изготвяне на индивидуален план.
- **Мрежово партньорство:** Сътрудничество с училища, отдели „Закрила на детето“, общини и други НПО от област Ямбол и страната.

5. Политика за закрила на детето

5.1. Кодекс за поведение на служители и доброволци

- **Задължителни действия (Какво ПРАВИМ):**
  - Уважаваме личното пространство на детето и провеждаме индивидуални разговори само в помещения с прозрачни врати или прозорци.
  - Поддържаме професионална дистанция и комуникираме с децата само през официалните канали на организацията (служебен имейл, официална Viber/WhatsApp група).
  - Регистрираме и докладваме писмено всеки инцидент или необичайно поведение на дете по време на наши дейности в рамките на 24 часа.
- **Забранени действия (Какво НЕ ПРАВИМ):**

- Забранява се оставането насаме с дете зад затворени врати, в превозно средство или извън графици на официалните събития.
- Забранява се каненето на деца в личния дом на служител/доброволец или споделянето на лични профили в социалните мрежи.
- Забранява се използването на каквато и да е форма на физическо наказание, обиден език, психологически натиск или публично уронване на авторитета на детето.

5.2 Онлайн безопасност и работа с деца със СОП

А. Онлайн безопасност на децата (Дигитална хигиена)

- **Обучение за рискове:** Интегриране на кратки сесии за кибертормоз, "phishing", онлайн хищници и защита на пароли във всяка извънкласна дейност.
- **Правила за дигитална работа:** При работа в онлайн платформи (Zoom, Teams) се забраняват лични чатове между лектори и деца без присъствието на модератор или родител.
- **Ресурси:** Използване на официалните материали и наръчници на Националния център за безопасен интернет за развиване на критично мислене у децата.

Б. Специфики при работа с деца със Специални Образователни Потребности (СОП)

- **Адаптирана среда:** Осигуряване на физически достъп (рампи) и сензорно съобразени пространства (без прекомерен шум и силна светлина).
- **Индивидуален план за подкрепа:** За всяко дете със СОП се прави предварителна среща с ресурсния учител или родителя, за да се изяснят специфичните му нужди и обучителни дефицити.
- **Приобщаващ подход:** Дейностите се планират така, че децата със СОП да участват наравно с останалите, без да бъдат изолирани в отделни подгрупи.

5.3 Процедура за сигнализиране при риск от насилие

- **Стъпка 1: Идентифициране и документиране.** При съмнение за насилие (белези, рязка промяна в поведението, споделяне от детето) служителят попълва вътрешен „Протокол за инцидент“.
- **Стъпка 2: Вътрешно ескалиране.** Протоколът се предава незабавно (до 2 часа) на Координатора по закрила в НПО.
- **Стъпка 3: Официално сигнализиране.** При реален риск организацията подава официален сигнал по чл. 7 от Закона за закрила на детето към Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП / ОЗД), Държавната агенция за закрила на детето (ДАЗД) или МВР чрез Националната телефонна линия за деца (116 111).
- **Стъпка 4: Конфиденциалност.** Информацията за сигнала се пази в строго досие и не се коментира с трети лица, включително с други деца или родители (ако родителят е потенциален извършител).

5.4. Информирано съгласие и медийна политика

- Преди включване на дете в дейностите, родителят/настойникът подписва **Декларация за информирано съгласие**.
- Заснемането с цел ПР и социални мрежи става само след изрично писмено съгласие за фото/видео заснемане.
- При публикуване на истории на уязвими деца задължително се променят техните имена и специфични детайли, за да се защити анонимността им.

6. Мониторинг, оценка и устойчивост

- **Ключови показатели за успех:**

Направление	Количествени показатели	Качествени показатели
Образование и умения	• Брой проведени обучения/уъркшопове. • Брой деца, завършили успешно курса. • Брой учебни материали/наръчници.	• Процент деца с подобрени дигитални/меки умения (измерено с входящ/изходящ тест). • Повишен успех в училище.
Социално-емоционална подкрепа	• Брой индивидуални консултации. • Брой групови терапевтични сесии. • Брой включени деца в риск.	• Намалване на случаите на агресия/тормоз в групата. • Повишаване на нивата на увереност и самооценка (чл. анкети).
Работа с родители	• Брой консултирани семейства. • Посещаемост на родителски срещи/семинари.	• Подобрена комуникация родител-дете (оценка чрез обратна връзка). • Намален риск от изоставяне на детето.

- **Обратна връзка:** Събиране на мнения и предложения от самите децата и техните родители, чрез - анкети, фокус групи, отворена интернет платформа на сайта на ЦОПСИ, кутии за сигнали и други приложими методи.

- **Финансова устойчивост:**

Реализацията на Стратегията ще се финансира както се финансират обичайните програми на сдружение ЦОПСИ: разработване на проекти по донорски програми, корпоративно спонсорство, доброволчество, дарителски кампании и други.

Тази Стратегия е приета на общо събрание на сдружение ЦОПСИ.